Európai Parlament
2024-2029

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

2024/0074(NLE)

19.11.2024

***

AJÁNLÁSTERVEZET

az Európai Unió és a Szerb Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által a Szerb Köztársaság területén végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetéről
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

Előadó: Karlo Ressler

Az eljárások jelölései

*	Konzultációs eljárás
***	Egyetértési eljárás
***I	Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
***II	Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
***III	Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogszabálytervezetben javasolt jogalaptól függ.)

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE 5

INDOKOLÁS 6

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

az Európai Unió és a Szerb Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által a Szerb Köztársaság területén végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodás megkötéséről szóló tanácsi határozat tervezetéről
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

(Egyetértés)

Az Európai Parlament,

– tekintettel a tanácsi határozat tervezetére (08441/2024),

– tekintettel az Európai Unió és a Szerb Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által a Szerb Köztársaságban végzett műveleti tevékenységekről szóló megállapodás tervezetére (08447/2024),

– tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikke (2) bekezdésének b) és d) pontjával, 79. cikke (2) bekezdésének c) pontjával és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdésének a) pontjával összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C10-0086/2024),

– tekintettel eljárási szabályzata 107. cikkének (1) és (4) bekezdésére és 117. cikkének (7) bekezdésére,

– tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság ajánlására (A10-0000/2024),

1. egyetért a megállapodás megkötésével;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

a) Háttér
A javasolt tanácsi határozat célja, hogy jóváhagyja az Európai Unió és a Szerb Köztársaság közötti, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által a Szerb Köztársaság területén végrehajtott, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségről szóló (EU) 2019/1896 rendeletben előirányzott fellépések kapcsán jogállási kérdéseket szabályozó megállapodást.

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (a továbbiakban: az ügynökség) egyik feladata az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet hatálya alá tartozó területeken való együttműködés a harmadik országokkal, „többek között határigazgatási csapatok harmadik országokban történő lehetséges operatív telepítése révén”. Az ügynökség a feladatai ellátásához szükséges mértékben együttműködhet a rendelet hatálya alá tartozó ügyekben illetékes harmadik országbeli hatóságokkal, és az európai integrált határigazgatással kapcsolatos intézkedéseket hajthat végre egy harmadik ország területén az adott harmadik ország beleegyezésével.

A jogállási kérdéseket szabályozó megállapodás célja minden olyan szempont lefedése, amely az ügynökség által harmadik országokban végrehajtott fellépések végrehajtásához szükséges. Az (EU) 2019/1896 rendelet 73. cikkének (3) bekezdése szerint az Uniónak jogállásról szóló megállapodást kell kötnie a harmadik országgal, amennyiben szükség van az Európai Határ- és Partvédelmi Őrség készenléti alakulatának keretébe tartozó határigazgatási csapatok bevetésére az adott harmadik országban, ahol a csapatok tagjai végrehajtási hatásköröket fognak gyakorolni.

Az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelettel összhangban és a rendelet 76. cikkének (3) bekezdésében említetteknek megfelelően a Bizottság a COM(2021)0829 közleményében bemutatta az (EU) 2019/1896 rendeletben említett jogállási kérdéseket szabályozó mintamegállapodást, mely külön rendelkezéseket tartalmaz a harmadik országok területén végrehajtott fellépések levezénylésére vonatkozóan. A Szerb Köztársasággal kötött, jogállásról szóló megállapodás a Bizottság által kidolgozott modellen alapul.

A Bizottság 2024. október 16-án tájékoztatta az előadókat az Európai Unió és a Szerb Köztársaság közötti, jogállásról szóló megállapodásra irányuló tárgyalások terén elért eredményekről. 2024. november 14-én az alapvető jogokra összpontosító találkozóra is sor került az érdekelt felekkel. A megállapodás aláírására 2024. június 25-én Belgrádban (Szerbia) került sor.

b) Az előadó álláspontja
A 2015-ös migrációs és menekültügyi válság csúcspontján több százezer menedékkérő és migráns érkezett az Európai Unióba a Nyugat-Balkánon keresztül, a Szerb Köztársaság pedig az irreguláris vegyes migráció egyik fő útvonala mentén helyezkedik el. A nyugat-balkáni útvonalakra nehezedő migrációs nyomás az ezt követő években jelentős volt, ami nyomást gyakorolt az EU külső határaira, és további erőfeszítésekre volt szükség a migrációs hullám jogszerű, a nemzetközi és európai jogszabályokkal összhangban történő ellenőrzéséhez.

Az előadó szerint az ilyen együttműködések átláthatóságának, nyilvánosság általi

ellenőrzésének és demokratikus felügyeletének biztosításához kulcsfontosságú, hogy formális, jogilag kötelező erejű megállapodások szülessenek a harmadik országokkal folytatott együttműködések keretében.

Az európai integrált határigazgatás céljainak eléréséhez elengedhetetlen a harmadik országokkal folytatott strukturált és tartós együttműködés. Az együttműködés célja az európai határ- és visszatérési eljárások javítása, az információcsere és a kockázatelemzés megkönnyítése, valamint a visszaküldési műveletek hatékonyságának javítása. Emellett támogatnia kell a harmadik országokat a határok és a migráció kezelésében, többek között a készenléti alakulat bevetésével, amennyiben ez a külső határok védelme és az uniós migrációs politika hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében szükséges. A határigazgatásnak a migrációs útvonalakon történő megerősítése elengedhetetlen az irreguláris érkezések számának csökkentéséhez, az embercsempészek változó taktikáinak kezeléséhez, valamint az emberkereskedelemmel és a szervezett bűnözéssel kapcsolatos kockázatok csökkentéséhez. A megállapodás által létrehozott megerősített operatív együttműködés kulcsszerepet fog játszani az irreguláris migráció kezelésében és a regionális biztonság javításában.

Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek és a Szerb Köztársaság belügyminisztériumának be kell tartania az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendelet rendelkezéseit, és biztosítania kell annak teljes körű betartását, többek között az alapvető jogok tekintetében is. Az Európai Parlament egyetértési eljárása során az érdekelt felek által a megállapodás fontosságával kapcsolatban adott magyarázatok kielégítőnek bizonyultak. A Szerb Köztársasággal kötött megállapodás és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség tisztviselőinek jelenléte további eljárási elemeket fog biztosítani a határellenőrzés terén, például előszűrési és tájékoztató műveleteket, valamint az alapvető jogok védelmét. Tekintettel arra, hogy jelentős számú ember utazik át a Szerb Köztársaságon az EU-ba tartva, ez a megállapodás meg fogja erősíteni a regionális partnereknek nyújtott támogatásunkat azáltal, hogy alapvető szakértelmet biztosít e mozgások hatékony kezeléséhez. Az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló (EU) 2019/1896 rendelettel összhangban a megállapodás lehetővé teszi a Frontex számára, hogy közös műveleteket hajtson végre, és Szerbia területén – beleértve a szomszédos nem uniós országokkal közös határait is – bevesse az Európai Határ- és Parti Őrség készenléti alakulatát.

Az előadó végezetül úgy véli, hogy a jogállási kérdéseket szabályozó javasolt megállapodás a végleges megállapodásba belefoglalandó tartalom és rendelkezések tekintetében összhangban áll a Bizottság közleményében szereplő megállapodásmintával.

A Parlament kéri, hogy amint ez a megállapodás végrehajtási szakaszba lép, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség haladéktalanul tájékoztassa az Európai Parlamentet a megállapodás végrehajtásának részeként végrehajtott tevékenységekről, és emlékezteti az ügynökséget azon kötelezettségére, hogy az (EU) 2019/1896 rendelet 73. cikke (8) bekezdésével összhangban éves jelentéseiben értékelnie kell a harmadik országokkal folytatott együttműködését.

A fentiek fényében az előadó javasolja a Parlamentnek a tanácsi határozat szövegtervezetének támogatását.